

Bijzondere mandaten

Deel 7

Jacques Colson

Accountant – Belastingconsulent

Lid van de Commissie van begeleiding en toezicht bij het IAB

Nadat in voorgaand artikel werd ingegaan op de fusie door overneming, diepen we nu de fusie door oprichting verder uit.

Fusie door oprichting (artt. 705 tot 718 W.Venn.)

De voorwaarden van het Wetboek van Vennootschappen moeten allemaal voldaan zijn voor de nieuwe vorm waarin de nieuwe vennootschap wordt opgericht. Dit betekent dat het vereiste aantal vennoten en het verplicht te plaatsen kapitaal gerespecteerd moeten worden.

Alle vennootschappen die ingevolge een fusie door oprichting worden opgericht, moeten hun oprichting met een authentieke akte laten vaststellen.

Dit geldt dus ook voor de vormen waarbij de mogelijkheid zou bestaan om een oprichting via een onderhandse akte te doen (vennootschap onder firma, coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid en de landbouwvennootschap).

Er moet worden opgemerkt dat de regels voor de inbreng in natura en de regels over de blokkering van de inbreng in geld vóór de oprichting van de naamloze vennootschap, de Europese vennootschap, de commanditaire vennootschap op aandelen en de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, evenmin van toepassing zijn in dit geval.

Hier vindt men de reden waarom ook de accountant dit soort van oprichting, met inbreng in natura, kan en mag uitvoeren.

In het fusievoorstel dat door de bestuursorganen van de te fuseren vennootschappen wordt opgesteld, zijn weerom een aantal vermeldingen verplicht.

Zo moeten de rechtsvorm, het doel en de zetel van de te ontbinden en de nieuwe vennootschap worden vermeld.

Uiteraard worden ook de ruilverhouding, de wijze van uitreiking van de aandelen in de nieuwe vennootschap, de datum van winstdeelnemingen en de datum vanaf wanneer de nieuwe vennootschap de handelingen van de te ontbinden vennootschappen overneemt opgenomen in het fusievoorstel.

Er moet melding worden gemaakt van de vergoedingen van de commissarissen, de bedrijfsrevisoren of de externe accountants, die het controleverslag hebben opgesteld.

Tevens maakt men melding van elk bijzonder voordeel dat aan de leden van de bestuursorganen van de te ontbinden vennootschappen werd toegekend.

Indien rechten worden toegekend aan vennoten of andere aandeelhouders van de te ontbinden vennootschappen, die bijzondere rechten hebben, moeten deze eveneens worden vermeld. De aan hen voorgestelde maatregelen moeten minstens worden opgenomen in het fusieverslag.

Fusievoorstel

Soms krijgt men de vraag of slechts één fusievoorstel moet worden opgesteld of dat elk bestuursorgaan van de betrokken vennootschappen een fusievoorstel moet opstellen.

Daar het fusievoorstel vanuit elk van de vennootschappen moet worden opgesteld, meen ik dat er zoveel fusievoorstellen zullen zijn als er betrokken vennootschappen zijn, gezien het fusievoorstel kan worden opgesteld bij authentieke of onderhandse akte en de motivatie van de verschillende vennootschappen verschillend kan zijn; temeer omdat volgens artikel 707 W.Venn. in elke vennootschap het bestuursorgaan nog een “omstandig, schriftelijk verslag” moet opstellen, waarin de wenselijkheid, de voorwaarden, de vaststelling van de ruilverhouding van de aandelen en de gevolgen van de fusie, vanuit economisch en juridisch standpunt worden toegelicht. Ook worden de methoden van berekening, hun betrekkelijk gewicht en de moeilijkheden die men ondervond beschreven.

Taak van de externe accountant

In artikel 708 W.Venn. wordt de taak van de commissaris, de aangewezen bedrijfsrevisor of de externe accountant vastgesteld; het betreft een verslag over het fusievoorstel en een verklaring of naar hun mening de ruilverhouding al dan niet redelijk is.

Ook hier zijn minimumvereisten vastgelegd die betrekking hebben op de methoden volgens dewelke de ruilverhouding is vastgelegd, of deze methoden in de gegeven omstandigheden passend zijn, tot welke waarde elk van de methoden heeft geleid en een oordeel over het betrekkelijk gewicht dat aan elk van de methoden werd gehecht.

Bovendien moeten de bijzondere moeilijkheden die zijn vastgesteld bij de waardering, worden vermeld. Een beroepsbeoefenaar kan door elk van de betrokken vennootschappen worden aangeduid.

Het bestuursorgaan moet de vennoten op de hoogte brengen van belangrijke wijzigingen die in de betrokken vennootschappen voorkomen tussen de opstelling van het fusievoorstel en de algemene vergadering die tot de fusie besluit. Dit orgaan deelt deze wijzigingen eveneens mee aan de andere bestuursorganen van de bij de fusie betrokken vennootschappen, die op hun beurt hun algemene vergadering op de hoogte stellen.

Elke vennootschap vermeldt in de agenda van de algemene vergadering die over het fusievoorstel besluit, het fusievoorstel, de verslagen van het bestuursorgaan en van de controlerende beroepsbeoefenaar.

Het kosteloos verkrijgen van deze documenten moet eveneens onder de aandacht van de vennoten worden gebracht.

Behalve in een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid krijgen de aandeelhouders op naam deze documenten uiterlijk één maand voor de bijzondere algemene vergadering die over het fusievoorstel moet beslissen.

In een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid krijgen de vennoten het recht om uiterlijk één maand vóór de algemene vergadering die over de fusie moet beslissen, kennis te nemen van de genoemde stukken op de zetel van de vennootschap.

Binnen dezelfde termijn kan iedere vennoot van een bij de fusie betrokken vennootschap inzage nemen van het fusievoorstel, de bijzondere verslagen opgesteld door het bestuursorgaan en de controlerende beroepsbeoefenaar, en de jaarrekeningen van de laatste drie boekjaren van elke vennootschap die bij de fusie betrokken is.

Indien het over een naamloze vennootschap, een commanditaire vennootschap op aandelen, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een Europese vennootschap of een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid gaat, moeten de verslagen van de bestuursorganen (raad van bestuur, zaakvoerder of college van zaakvoerders), directieraden of raad van toezicht en eventueel de commissarisverslagen over de laatste drie boekjaren eveneens ter beschikking worden gehouden.

Indien het laatste boekjaar meer dan zes maanden voor het fusievoorstel werd afgesloten, moeten tussentijdse cijfers worden opgesteld, ten laatste drie maanden voor het fusievoorstel. De opstelling van deze tussentijdse cijfers moet volgens dezelfde methode gebeuren als de opstelling van de laatste jaarrekening. Een nieuwe inventaris is echter niet noodzakelijk (niet te verwarren met de voorraad die m.i. minstens een redelijke schatting en toetsing moet hebben ondergaan).

De aandacht moet ook worden gevestigd op de hoedanigheden die een vennoot moet bezitten in een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of in een coöperatieve vennootschap, om als vennoot te kunnen worden aanvaard.

Zoals in het vorige artikel reeds werd vermeld, is het de vennoten in een coöperatieve vennootschap toegestaan om uit te treden, indien hiervan kennis wordt gegeven per aangetekend schrijven, vijf dagen voor de bijzondere algemene vergadering. Deze uittreding heeft pas gevolg als het fusievoorstel wordt aangenomen.

In artikel 712 W.Venn. zijn de minimumregels vastgesteld aangaande de aanwezigheid en de meerderheid van de stemmen. In de statuten kunnen evenwel strengere maatregelen zijn opgenomen, zodat ook hier een aandachtspunt ligt.

In tegenstelling tot artikel 582 W.Venn. moet geen bijzonder verslag worden opgesteld indien er aandelen zonder vermelding van nominale waarde worden uitgegeven, beneden de fractiewaarde van de oude aandelen.

Indien er verschillende soorten aandelen zijn en de rechten van deze aandelen worden gewijzigd, moet er ingevolge artikel 560, vierde lid, worden nagegaan of aan het aanwezigheidsquorum van elke soort voldaan is.

De instemming van alle vennoten is vereist, indien de nieuwe of over te nemen vennootschap onder firma is. Wanneer de nieuwe vennootschap wordt opgericht als een vennootschap onder firma, een gewone commanditaire vennootschap of een coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid, is er instemming vereist van alle vennoten in de over te nemen vennootschappen.

De instemming van de beherende vennoten is vereist in de gewone commanditaire vennootschap en de commanditaire vennootschap op aandelen.

De notulen van de algemene vergadering waarin tot de fusie wordt besloten, moeten bij authentieke akte worden opgesteld. In de akte wordt de conclusie van de beroepsbeoefenaar opgenomen. Het is dus zeer nuttig om in de ontwerpakte na te gaan of de conclusies op correcte wijze werden overgenomen.

De fusie is pas voltrokken indien onmiddellijk na het besluit tot de fusie, het ontwerp van oprichtingsakte en nieuwe statuten worden opgesteld en goedgekeurd door de algemene vergadering van alle bij de fusie betrokken vennootschappen en zodra de nieuwe vennootschap is opgericht.

De regels van publicatie worden vermeld in artikel 716 W.Venn.

Artikelen 717 en 718 vermelden hoe de verdeling van de aandelen gebeurt, hoe de tussentijdse jaarrekeningen worden opgemaakt en onderworpen aan de goedkeuring van de algemene vergadering van de nieuwe vennootschap. ●

(Wordt vervolgd)